

Kazalište

LUKA MATAKOVIĆ

Kaldrma

Da sam prolupao saznao sam negdje krajem prosinca. Tako su mi rekli službenici službe za poremećene koji su došli odvesti me u ustanovu za poremećene. Na odlasku sam zalio biljke i nahranio mačke koje su uginule od tuge. Pojeo sam jednu mačku i cijelim putem do ustanove izvlačio dlake iz usta.

Službenici su me umjesto u ustanovu odveli u neobičnu, naopaku građevinu koja je stajala na krovu. Spustili smo se stepenicama prema najvišem katu. Ondje se nalazila soba u kojoj su živjele zebre i jele travnjak od soli. Odmah sam se s njima dobro složio pa smo kartali noktima i ispijali velike količine soka od kamenja.

Zebre su imale širok raspon znanja, a ponajviše su znale kako ispustiti zub, uhvatiti ga usnama i naposljetku jezikom vratiti na mjesto. Volio sam ih kao braću i sestre. Gospodin upravitelj naopake građevine svakodnevno nam je donosio kumpire koje smo morali guliti, a ostao bi s nama kartati i pri tome pušiti klavir.

– Povećavam ulog za dvije čestice prašine.

Ispričao sam im sve o prosincu koji je došao toliko nenadano da sam ga vidio izdaleka kako gazi zapaljenim nogama. Komarci se pojavili na obzoru, a prosinac ih dragao rukama od južine. Nebo je bilo bijelo poput kutije s demencijom koja je opsjedala ljude i životinje, ponajviše dabrove koji su izgradili branu u mojem umivaoniku.

Jedne noći u naopakoj građevini probudio sam se moker od znoja pa se popeo

stepenicama u prizemlje do sobe upravitelja zgrade. Posudio sam od njega dva klavira i jednu harmoniku pa ih pripalio. Zebre su počele kašljati i vikati na mene.

Negdje u to vrijeme došao je siječanj. U novoj godini bilo je mnogo mogućnosti, a jedna od njih bila je da provučem konac kroz oči sudbine na drugu stranu, onamo gdje je tamo. Da građevina propada u zemlju saznali smo negdje u veljači. Dakako da je došla veljača, iako uobičajeno pobjegne i sakrije se iza utorka. Toga ponedjeljka bila je srijeda. U četvrtak poslije subote zapalili smo građevinu.

Kralježnica

Poznao sam čovjeka koji je uvijek bio među nama, a zaudarao je na znoj i njegov je znoj činio rijeke i mora svijeta. To su otprilike svi ljudi koje sam poznao pa nemam više što za reći. No, reći ću ipak još nešto. Nešto o koloniji mrava. Ili o koloniji robova. Postoji li razlika? Dobro pitanje, moram priznati.

Reći ću nešto o sebi i svojim bližnjima. Mi smo, recimo, jednom prilikom sadili luk kada nas je netko pozvao na primanje pa smo otišli, najeli se i odmah vratili kući kako bismo uz plamen svijeće čitali novine u kojima je pisalo o čovjeku koji je sedam godina kopao rupu u zidu da bi postavio policu s knjigama i naposljetku preminuo od iznemoglosti, jer radio je punih sedam minuta sedam dana tjedno, dva deset i osam do trideset i jedan dan mjesečno i dvanaest mjeseci svake godine do kraja, koji ga je zatekao jedne srijede u osa-

mnaest sati, dvanaest minuta i petnaest sekundi.

Recimo nešto o našem pokušaju da prodamo kravu.

Ili o tome kako je došao kraj našim pokušajima da prodamo kravu jer toliko smo je voljeli da smo je pustili da živi s nama u kući i naučili da koristi zahod i pere zube četkom. Naučili smo je da jede odreske s krumpirom i da spava u krevetu. I tako smo živjeli sretni i zadovoljni sve dok nije došao dan kada sam morao otići od kuće.

Kravu sam poveo sa sobom, ali nisam mogao pronaći smještaj u kojem bi prihvatili kravu koja ne želi boraviti u štali nego je naučila na udobnost kreveta i okus svinjskog mesa. I tako sam ipak morao prodati kravu. Napisao sam o tome obitelji, a oni mi odgovorili da više nisam dobrodošao kući. Okus hrane koju sam jeo podsjetio me na kravu pa sam joj napisao pismo, ali tada sam se sjetio da sam ju zaboravio naučiti čitati.

Kavga

Trideset i četiri dana zatvoreni smo u prostoriju u kojoj zaudara na kiselinu iz posude kupusa koji se ukiselio snagom vlastite volje i zadobio tako poštovanje svih prisutnih. Otkrili smo da jedan od nas može razgovarati s biljem pa je porazgovarao sa sobnom biljkom koja je stajala u kutu i upitao je za njezino mišljenje o onome što smo čitali u novinama. Biljka je odbila dati mišljenje, ali rekla je kako će rado prihvatiti naše pa smo dugo raspravljali o tome što bismo trebali reći biljci.

Ona se u međuvremenu osušila i umrla pa smo sjedili zbunjeni i gledali svoje prste na nogama. Naime, kažiprst nam je bio kraći od palca pa smo to smatrali nedostatkom. Kao što možete vidjeti, osjećali smo snažnu dosadu pa smo se potukli. U masovnoj tučnjavi završilo je više života koji su se pridružili biljci na drugome svijetu. Drugi svijet nalazio se na trećem katu. Znao sam da sam proveo zanimljiv život

pa sam govorio o tome, uzimajući sebi za pravo da pretjerujem i uređujem priču.

Ispričao sam im o majmunima.

O tome kako sam se zatekao u prašumi i dospio do grada majmuna gdje su sve vrste majmuna na svijetu živjele u zajedništvu, ali nedostajao im je čovjek pa su prihvatili mene. U međuvremenu je netko pao s balkona. Majmuni su bili dobronamjerni i smatrali me sebi jednakim pa su mi čistili dlaku i gulili banane. Kore banana bacali smo na krovove kuća kako bismo se zaštitili od vrućine.

Majmuni su me izbacili nakon što sam oplodio jednu udanu ženku orangutana, a onda su me zarobili orangutani iz grada orangutana i zatvorili me u tamnicu gdje sam čekao suđenje. Sudilo mi se dvadeset godina koje sam proveo izučavajući zakone orangutana. Dopustili su mi to pravo da budem pogubljen pa sam ih prevario i pobjegao. Danima kasnije izišao sam iz prašume i pronašao put do grada ljudi.

Kompromis

Toliko smo se razveselili da smo bacali staklene puške u zidove, a one letjele na sve strane i ispaljivale staklene metke koji su nas pogađali u staklene glave i razbijali ih u tisuću komadića tako da smo kasnije svi ugazili u staklo koje nam je probilo meso na stopalima pa smo otišli u bolnicu gdje su nam za početak pregledali mentalno zdravlje. Odande smo se vratili mjesec dana kasnije kada su dani bili dugi, a noći još duže, što je značilo da smo imali više od dvadeset i četiri sata za veselje pa smo ih dobro iskoristili kako bismo gazili po staklu i jeli ga i kupali se u vodi od staklena vodika i staklena kisika. I naposljetku, naposljetku smo postali ljudi od stakla i razbili se.

U moj bivši dom uselio je neki čovjek koji je radio s vodom i cijevima pa je napravio cijevi i vodu napravio još jednom korisnom. Pio je puno vode od jutra do mraka, a noću bi se budio mokar od znoja i mokraće pa pohlepno pio vodu iz crijeva.

Dogurao je do toga da je postao izaslanik za vodu i stoga pio još i više vode, a naposljetku je postao kralj vode i sva je voda bila njegova voda i sva je voda bila voda njegove obitelji.

Bila je to jedna velika obitelj.

Obitelj je živjela na vodenoj površini i svi članovi obitelji kupali se u vodi sedam puta dnevno, spavali u vodi cijele noći i jeli kockice leda. Da nije došlo ledeno doba daleko bi dogurali. Umjesto vode svi su željeli vatru koja je protivnik vode pa je obitelj izopćena iz društva i poslana na prisilni rad u rudnike vatre gdje su se znojili i žedali.

No, nije im dugo trebalo da postanu kraljevi vatre pa su se kuhali i spavali kriomice u zakuhanj vodi i protivno svim pravilima miješali vodu i vatru. Plikovi na njihovoj koži bili su prekrasni i nitko im nije znao uzroka pa su zbog toga bili ponešto slavni. Slava im je udarila u glavu pa su se svima zamjerali, a onda im je u glavu udario lonac s kipućom vodom pa su se onesvijestili i ležali ondje nepomični.

Kisik

Držimo da nema na svijetu zanimljivijeg odnosa od odnosa između čovjeka i njegova magarca. Kada je čovjek izgubljen u divljini primoran zaklati i pojesti magarca na kojem jaše tada se događa velika nepravda jer, ukoliko bolje razmislite, to znači da je magarac primoran zaklati i pojesti čovjeka na kojem jaše. Zatim magarac obriše usta svilenim ubrusom, ustane od stola i ode prema zahodu, putem koji ga vodi pokraj smočnica ispunjenih kolačima od sira. Znači li to da je čovjek ustao od stola? Pokušajmo pojasniti rečenicama koje slijede.

Magarac je, naime, uistinu magarac i živi u velikoj kući koja miriše na proljeće i ondje se okupljaju njegovi prijatelji magarci pa se goste i raspravljaju pitanje slobode magaraca u svijetu magaraca koji žive živote magaraca koji i jesu. Ljudi, nasuprot njima, žive živote ljudi, a našim je-

zikom rekli bismo da magarci žive živote ljudi. Magarci ulaze u samoposlugi i kupuju jastuke i svi su prema njima pristojni. Magarac jede slamu i spava u štali, a kada se probudi odlazi na ispašu i puši cigarete dok čeka da se vrati njegov vlasnik koji mu svakog dana donosi svježu kocku šećera.

– Dobar dan, mi smo magarci.

Jedan magarac dugo je razmatrao pitanje svoje usplahirenosti i došao do zaključka da je godinama ranije stao na žabu krastaču i uplašio se. Magarcima su žabe odbojne pa ih kuhaju u vodi i peru njima police s knjigama. Knjige koje magarci čitaju ispunjene su sijenom i salatam, a ponekad i travkama od biljnih sastojaka. Tako žive magarci, a ljudi žive drugačije. Mi smo, čini mi se, jednom prilikom spazili magarca kako hoda na četiri noge i dvije ruke, što je sveukupno šest nogu.

Nadalje, spazili smo i mjesečinu na licu magarca koji je uvijek nosio naočale na očima jer bio je kratkovidan. Saznajmo više kroz neprestano učenje o svijetu koji nas okružuje i koji je do jučer bio mlad poput mladice magarca.